

IJmuiden, 14 november 2020

He Laurens,

Daar ben ik weer. Ik geloof dat ik me er maar bij neer moet leggen dat ik geen frequente schrijver ben of zal worden. Ben gewoon altijd druk met duizend dingen. En als er niks mijn kant op komt, dan verzin ik zelf wel weer wat nieuws. Mijn vriend kijkt het hoofdschuddend aan. Vooral als ik weer eens een nacht half-wakend van de adrenaline heb doorgebracht. De kunst voor mij is kiezen. Dat waar ik mezelf en de wereld het meest mee plezier.

Heb je COVID goed overleefd? En je vriend ook? In mijn omgeving zijn ook steeds meer mensen die besmet zijn (geweest). Ik vind het wel heftig hoe het er voor sommigen inhakt. Zelfs als ze niet heel ziek worden, blijven ze wel nog vrij lang moe. Wij blijven ook maar weer netjes in en om het huis. Hoewel dat hier aan de rand van bos en duin ook weer niet zo heel moeilijk is.

Je schrijft dat je van mening bent veranderd in de zwartepietendiscussie. Begin dit jaar heb ik een workshop ‘*Do you dare to shift perspectives?*’ gegeven. Van mening veranderen en daar voor uitkomen getuigd van moed. Zeker in een samenleving waarin een politicus die van mening verandert meteen als draaikont wordt gebrandmerkt. Wat hem of haar vervolgens nog jarenlang wordt nagedragen.

Wel grappig dat je daarna intolerant wordt voor je oude mening. Net zoiets als ex-rokers die nog-rokers het liefst van deze aardbol verbannen.

Je schrijft: “Juist omdat ik van mening ben veranderd, kan ik moeilijk omgaan met de bekrompen mening die de grote groep nog steeds heeft. De echte kern van het gesprek ontgaat ze namelijk volledig.”

Dat herken ik wel. Het gevoel dat ‘zij het nog niet snappen.’ Maar ik merk bij mezelf ook dat wanneer ik dat denk, dat dit het echte gesprek in de weg staat. Dan ga ik in de overtuigingsmodus en luister ik niet meer echt naar wat de ander te zeggen heeft. Dan wordt het zo’n zwart-wit debat, waarbij er maar één de winnaar kan zijn. In zo’n debat hoor ik mezelf vaak praten en keer op keer dezelfde argumenten herhalen. Terwijl ik weet dat, zoals jij ook schrijft “respectvol, rustig en onderzoekend” het gesprek voeren, voorwaarde is om tot nieuwe inzichten te kunnen komen. Tja, niets menselijks is ons vreemd.

Heb je ook de Amerikaanse verkiezingen met spanning gevolgd? Dat Trump niet spoort, een leugenaar en een narcist is, kan ik nog aanvaarden. Maar dat – wederom – miljoenen, bijna 50% van de Amerikanen, willen dat deze *lunatic* opnieuw voor vier jaar het hoogste ambt van de VS (en daarmee min of meer in de wereld) gaat bekleden, beneemt mij bijna de adem terwijl ik dit opschrijf. Hij ondermijnt het welzijn van zijn eigen bevolking en is in zijn positie een gevaar voor de wereld. Ik kan het niet begrijpen. Hoe kunnen ze zo stom zijn!

Maar ja, we moeten wel in gesprek blijven. Ook met de ‘andere kant’. Misschien begint het al door ze niet te betitelen als zodanig. Dat zet de polarisatie alleen maar

verder op scherp. Zo komen we natuurlijk niet verder. Ik denk eigenlijk ook dat de meeste mensen onderling best tot een goed gesprek kunnen komen en elkaars verschillen kunnen respecteren. Ook al omdat onze fundamentele behoeften meer overeenkomen dan verschillen. Die kracht en liefde waar jij het over hebt.

Alleen inderdaad, religie, da's wel een heikel punt. Ik heb er zelf ook niet veel mee, maar prima als iemand daar kracht aan ontleent. Alleen als uit naam van religie anderen hun vrijheid wordt ontnomen, dat is wat mij betreft onaanvaardbaar. Ik weet oprecht niet of die verschillen te overbruggen zijn.

Even een gedachtenexperiment. Wat als we ons zouden terugtrekken in onze eigen werelden? Terwijl ik het opschrijf denk ik, dat is een beetje pre-globalisering. Mijn brein spartelt nu al tegen. Ik kan niet eens bedenken hoe dat zou moeten. Want wie trekt zich dan waar terug? Welke grenzen trekken we dan? Fysiek tussen staten, maar ook ideologisch. Want dit gaat veel verder terug dan de globalisering die zich tijdens mijn/ons leven heeft voltrokken. Ik ben geen historicus, maar ik vermoed dat dit zo oud is als de mensheid. Of bestaat er ook zoiets als pre-strijdperk tussen bevolkingsgroepen?

Laat staan dat ik het zou willen. Ik zou de rijkdom van al die verschillende culturen niet willen missen. Sterker nog, ik denk dat migratie en globalisering ons vooral rijkdom hebben gebracht. Spirituele verrijking en ook technologische vooruitgang, dankzij wereldwijde samenwerking tussen mensen en naties met totaal verschillende waarden en kwaliteiten.

Ik zit hier in de kamer op de bank te tikken. Mijn vriend schrijft in een andere hoek van de kamer ook 'zijn brief'. De muziek staat op shuffle, dus klinken er afwisselend Funkadelic, knetterharde rock, 'Staying alive' van de Bee Gees, techno en Afrikaanse trommelritmes uit de speakers. Ik ben een muzikale analfabeet, Marc is muzikant. Ik vind het heel fijn dat ik daar niet over na hoeft te denken en toch muzikaal verrijkt wordt. Opens up my brain.

Grappig, terwijl ik deze laatste paragraaf opschreef realiseerde ik me niet dat dit ook gaat over diversiteit en hoe waardevol ik dit vind.

Ik had bedacht dat ik deze keer ging schrijven over de toekomst. Over de wereld na Corona. Hoe het er in 2027 uit ziet. Ik doe ff een *random braindump*.

In 2027:

- is ons huis volledig energieneutraal;
- reis ik in 4 uur met een lightrail-trein naar Barcelona;
- geeft onze moestuin genoeg en gevarieerde opbrengst om minstens de helft van de week van te eten;
- aanvaarden veel meer mensen dan nu dat we in een VUCA – volatile, uncertain, complex, ambiguous – wereld leven en lopen daarmee minder achter populistten aan die doen voorkomen dat de wereld simpel is en valse beloftes doen;

- voelen be-/inwoners zich gezamenlijk verantwoordelijk voor hun straat, dorp, stad;
- neemt iedere burger minstens twee keer per jaar via loting deel aan het ontwerpen en besluiten over lokale kwesties (via burgerberaad);
- is welzijn in de samenleving in politieke besluitvorming belangrijker dan welvaart;
- is de groei van het BNP niet meer de enige graadmeter voor succes;
- is het normaal dat bedrijven nadenken over hun impact op de wereld (zowel positief als negatief) en zich gedragen als een verantwoorde 'burger';
- betalen we gewoon belasting over vliegtickets;
- is Nederland geen belastingparadijs meer;
- betalen bedrijven en burgers milieubelasting over hun negatieve impact op het milieu;
- verdienen vrouwen en mannen in gelijkwaardige beroepen evenveel;
- is er geen discriminatie meer op de arbeidsmarkt;
- krijgt iedereen op zijn 18de een ontwikkelingskapitaal mee en een levensadviseur (klankbord) om je te helpen om dit geld zo wijs mogelijk te besteden;
- wordt in alle bedrijfstakken actief gewerkt aan verduurzaming;
- is hergebruik en circulair design de norm (en koop ik niet meer iedere paar jaar een nieuwe telefoon en laptop);
- is dialoog een vak op school en zijn er op tv diverse actualiteitenprogramma's gebaseerd op dialoog (in plaats van debat);
- zijn er wereldwijd experimenten waarbij kinderen uit verschillende werelddelen samen les hebben, waardoor ze andere culturen beter leren begrijpen en waarderen;
- rijden er 25% minder auto's en van de auto's die nog rijden is de helft een elektrische deelauto;
- werk ik met mijn Sprockler collega's wereldwijd aan narratief onderzoek, waardoor mensen zich meer gehoord voelen, zelf reflecteren op belangrijke ervaringen en mede vormgeven aan de toekomst;
- ...

Haha, dit lijstje is een combinatie van realisme en wishfull thinking. Rijp en groen door elkaar. Wel leuk om te bedenken dat als dit zaken zijn die ik belangrijk vind en waar ik me dan voor in zou willen zetten om ze te realiseren.

Voel je vrij – maar niet verplicht – om bij welk punt dan ook vraagtekens te plaatsen. Dan behoud ik me het recht voor om erover van mening te veranderen ;).

Genoeg voor nu. Lunchtijd.

Kom maar door met die Weegschaal-dilemma's. Ik hou wel van dat wikken en wegen. ☺

Goed weekend.
Groet, Petra